

PROSJEKT PURA: “VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN - OG GJERSJØVASSDRAGET”

Møtegruppe: Prosjektgruppe PURA

Til stede: Anita Borge, vannområdeleder PURA – AB, møteleder
 Odd Henning Unhjem for Gro Ravne, Frogn kommune - OHU
 Stig Bell, Oppegård kommune – SB
 Reidun Isachsen, Nesodden kommune - RI
 Tom Wetlesen, Akershus bondelag - TW
 Lars Martin Julseth, Follo Landbrukskontor – LMJ
 Terje M. Wivestad, Fylkesmannen i Oslo og Viken, miljøvernadv. – TMW
 Terje Laskemoen, Oslo kommune – TL
 Estrella Fernandez, Akershus fylkeskommune - EF
 Sarita Winsevik, Mattilsynet – SW

Forfall: Jan Fredrik Aarseth, Ås kommune – JFA
 Knut Bjørnskau, Ski kommune – KB
 Ola Rosing Eide, Statens vegvesen – ORE

Møteleder: Anita Borge

Møtested: Møterom Store salong, 2. etg. i Kulturhuset, Ås.

Møtetid: 08.10.2019 kl. 09:00 – 12.00 inkl. lunch

Neste møte: 10.12.2019 kl. 09:00 – 12:30 inkl. tapas-lunch
 Møterom Store salong, 2. etg. i Kulturhuset, Ås.

Referent: Estrella Fernandez

Forkortelser i kolonne for "Ansvarlig": Se liste over "Til stede" og "Forfall"

Sak nr.	Tema	Vedtak / oppfølging	Ansv
1	Godkjenning av referat fra møtet 12.06.2019	Det var ingen kommentarer til referatet. <u>Vedtak:</u> Referatet godkjennes og legges ut på web-siden.	AB

2	Prosjekt-organisasjon	<p><u>Endringer i gruppene:</u></p> <p>Styringsgruppen: Oppegård kommune: Rådmann Lars Henrik Buhler har sluttet i sin stilling. Assisterende rådmann Monica Lysebo går inn i gruppen frem til 01.01.2020.</p> <p>Prosjektgruppen: - Akershus fylkeskommune: Anja Winger har sagt opp sin stilling. Stillingen lyses ut. <i>I etterkant av møtet har Estrella fått fast ansettelse.</i></p> <p>- Deltakelse fra Nordre Follo kommune fra 01.01.2020: Knut fortsetter i gruppen, Stig trekker seg ut. Vi fatter vedtak om dette på neste møte, da både Knut og Stig er til stede.</p> <p>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse: - Ås kommune: Lars Buhler slutter i sin stilling 01.11.2019. Begynner i Frogn. Erstatte må utpekes. - Ski kommune: Björn Sederholm slutter i sin stilling 01.01.2020. Erstatte må utpekes. Ny leder av gruppen må oppnevnes.</p> <p>Temagruppe Biologi/limnologi: - Nesodden kommune: Andrew Bennett har sluttet i sin stilling. <i>I etterkant av møtet er det bestemt at Lars Blingsmo går inn i gruppen.</i> - Oslo kommune: Anna-Lena Beschorner har gått ut av gruppen, da hun har gått over i en annen stilling. Toril Giske fortsetter i gruppen for Oslo kommune.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p> <p><u>Videreføring av:</u> - <u>vannområdets arbeid etter 2021</u> - <u>vannområdeleders stilling etter 2021</u> <u>Informasjonsrunde i kommunestyrene vinteren/våren 2020</u></p> <p>Anita orienterte om tidligere politiske saker vedr. vannområdets arbeid og vannområdeleders stilling. I løpet av 2020 må det fattes politiske vedtak om videreføring av vannområdets arbeid, samtidig som vannområdeleders stilling skal videreføres.</p> <p>Saken ble diskutert med styringsgruppens leder Trine Christensen på møte 26.09.2019. Styringsgruppen skal behandle en anbefaling om at det utarbeides en politisk sak om videreføring av vannområdets arbeid 2022-2027. Vannområdeleders stilling videreføres uavhengig av den politiske saken.</p> <p>Dette blir en del av en informasjonsrunde i kommunestyrene vinteren/våren 2020.</p> <p>Til oppfølging i styringsgruppen.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB
---	------------------------------	---	----

3	Økonomi	<p>Økonomisk bidrag fra Akershus fylkeskommune – etter søknad: Kr. 100.000 – midler til etablering av mottak for båtseptik i Bunnebotn</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB
4	Tiltaksrettet vannkvalitetsovervåking i PURA	<ul style="list-style-type: none"> ● Årsrapport 2018 publisert på www.pura.no - en kortversjon og en langversjon. <p>Det ble tatt en rask gjennomgang av status for økologisk tilstand i 2019 og de siste års utvikling av denne. Stig påpekte at årsrapportene bør ferdigstilles tidligere enn hva tilfellet har vært de siste årene. Årsaken til sen ferdigstilling har vært forsinkelser i eksterne leveranser til årsrapporten som har vært utenfor PURAs kontroll. Fra og med 2020 vil det bli lagt større press på våre leverandører.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Status anskaffelse av tjenester innen vannkvalitetsovervåking fra 2020: Anita orienterte om status for anskaffelsen. Terje supplerte. Etter prekvalifiseringen mottok vi tilbud fra de kvalifiserte aktørene innen tilbudsfristen som var 19.08.2019. Ad hoc-gruppe Anskaffelser har etter dette hatt følgende prosess sammen med innkjøpsfaglig bistand fra Innkjøpskontoret AS: <ul style="list-style-type: none"> Evalueringsmøte nr. 1 23.08.2019, forhandlingsmøte med tilbyderne 17.09.2019, frist for reviderte tilbud 23.09.2019, evalueringsmøte nr. 2 25.09.2019. Forhandlingene er nå lukket og frist for endelig tilbud var 07.10.2019. Evalueringsmøte nr. 3 (siste): 10.10.2019. <p>Her vil innstilling på leverandør foretas, og kontrakt inngås etter karenstidens utløp.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	AB TMW KB
5	Forberedelse til ny planperiode 2022-2027 – føringer fra Miljødirektoratet på arbeid i vannområdene – status i PURA	<p>Anita orienterte om de foreløpige føringene fra Miljødirektoratet og oppstart av arbeid i PURA. Etter gjennomført minikonkurranse er Norconsult ved Leif Simonsen leid inn for å bistå vannområdet. Arbeidet vil i det vesentligste bestå i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bistå kommunene og landbruksforvaltningen i revidering av informasjon i Vann-nett mht. miljømål, påvirkninger, tiltak og kostnader - i et "stor-møte" 23.10.2019 med deltakere fra KOS og deler av Biologi/limnologi: Gå igjennom PURAs vannforekomster, se på utvikling i forurensningssituasjon. Der det er nødvendig med å intensivere tiltaksgjennomføring: Registrere konkrete tiltak som skal gjennomføres. Ev. oppdatere kostnader, miljømål og påvirkninger. - delta i temamøter med sektorene - delta på kurs i kostnadsberegninger og kvantifisering av tiltak i regi av Miljødirektoratet <p>PURA har allerede gode kostnadsanslag inne i Vann-nett. Mattilsynet reiste spørsmål ved om tilsyn skal inn som eget tiltak i vannområdenes arbeid. Prosjektgruppen mente dette var en aktivitet som uansett vil gjennomføres av Mattilsynet, og som ikke burde føres som eget tiltak i Vann-nett.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	AB

6	Nytt fra vannregion-myndigheten	<p>Estrella orienterte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miljødirektoratet jobber med maler til de regionale vannforvaltningsplanene med tiltaksprogram. Helene Gabestad i Østfold fylkeskommune (VRM) sitter i arbeidsgruppa for dette. Hun samler innspill fra vannområder på tabeller og figurer til plandokumentene. • Fylkeskommunen får utvidet ansvarsområde innen samferdsel og aktuelle personer vil kobles på prosessen med oppdatering av plandokumenter. • Planprogram og hovedutfordringer er godkjent i vannregionutvalget. Dokumentene med høringsrapport er publisert på www.vannportalen.no. De blir behandlet politisk i fylkene i høst. Akershus behandler saken 18. nov. <p><i>Tas til orientering.</i></p>	EF
7	Temagruppene	<p>Gjelder alle temagruppene: For en mer detaljert redegjørelse for sakene: Se referater fra møtene i temagruppene på PURAs hjemmeside.</p> <p><u>Temagruppe Landbruk.</u> Siste møte: 06.06.2019 Neste møte: Møtet 03.10.2019 måtte utsettes, avholdes 31.10.2019</p> <p>Temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionale miljøkrav i vannområder i Oslo og Viken fra 2020 inkl. virkeområder: LMJ redegjorde for de største endringene. Høringsinnspill fra PURA/Landbrukskontoret sendes innen 15.11.2019. • Agricat –kjøring for driftsåret 2018: Det er flere usikkerhetsfaktorer i modellen, blant annet ved vurdering av hvordan dyrking av høstvetete slår ut på grad av erosjon, effekt av en tørkesommer mm. Anita presiserte viktigheten av å kjøre modellen årlig, for å få kunne presentere forurensningsregnskapet for landbruket i årsrapportene. • Handlingsplan for landbruk i PURA 2018-2022: På møtet i temagruppen 06.06.2019 ble handlingsplanen gjennomgått. En revidert plan skal utarbeides. LMJ redegjorde for nye prosjekt, blant annet fangdamprosjektet, skjøtselsplan for Skibekken og utbedring og sikring av Skuterudbekken/Grytelandsbekken. • Innlegg om skjøtsel av kantsoner i jordbruksvassdrag på fagseminar i regi av Norsk vannforening: "De viktige kantsonene langs vassdrag". • Det tas sikte på å arrangere en fagsamling på nyåret om ny miljøteknologi og dyrkningsmetoder. • LMJ sitter sammen med Anita i en "ekstern samarbeidsgruppe" for ny østre linje og hensetting sør for Ski. Møte hos Bane NOR 09.10.2019. Redegjorde kort for planprogrammet, som ligger ute på høring. 	LMJ

		<p>Store konsekvenser for landskapet. Anita redegjorde for hva som ville være viktig å få frem på møtet fra vannområdets ståsted – påvirkning Skibekken mm.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p> <p><u>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse (KOS):</u></p> <p>Anita redegjorde for Björn. Siste møte: 22.05.2019. Neste møte: 17.10.2019.</p> <p>Temaer (nytt siden siste møte i prosjektgruppen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilførselsdata for 2019 – leveranse fra gruppen for året 2019 må skje tidligere enn hva praksis har vært før. Forberede gruppen på dette. • Tilsyn med avløpsanlegg i spredt bebyggelse: Notatet det ble redegjort for på siste møte i prosjektgruppen er nå utarbeidet av Helge Klevengen, skal diskuteres på møte i temagruppen 17.10.2019. Anbefalingen er et kommunalt samarbeid ved et eget "tilsynskontor". • Revidering av tiltak i Vann-nett: Gruppen får en sentral rolle i "stor-møtet" 23.10.2019, ref. sak 5. <p><i>Tas til orientering</i></p>	Björn Sederholm
		<p><u>Temagruppe Biologi/limnologi</u></p> <p>Siste møte: 11.09.2019. Neste møte: Ikke avtalt.</p> <p>Temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Status anskaffelse vannkvalitetsovervåking, ref. sak 4. • Årsrapport vannkvalitetsovervåking 2018, ref. sak 4. • Forbud mot tømning av båtseptik fra fritidsbåter, ref. sak 8. • NIBIO utarbeider en veileder for utarbeidelse av trendanalyser etter innspill fra vannområdene Øyeren og PURA. Ferdigstilles 1. januar 2020. Det er planlagt å registrere vanndata fra kommunenes problemorienterte overvåking i Vannmiljø, dette vil styrke datagrunnlaget ved trendanalysen. • Et eventuelt utfiske i Østensjøvann: Rapport ferdigstilt, Thrond Haugen redegjorde på møtet. Anbefaling: Utfiske pga. markant økning i bestand av brasme – ref. undersøkelse i september 2019. Videre prosess: PURA stiller i et møte med NMBU for planlegging av videre arbeid mot et utfiske. Her deltar fra PURA: Anita, Knut, Terje, Estrella og Lars Martin. Det kreves tillatelse fra Fylkesmannen og Akershus fylkeskommune, dette er avgjørende for om et utfiske kan gjennomføres. Det ble stilt spørsmål ved effekten av et utfiske i et område som blir utsatt for store belastninger ved utbygging av E18 og ny togtrase. Stig spilte inn at det bør gjøres et utfiske i Kolbotnvann i stedet dersom det ikke lar seg gjøre/har noen hensikt å gjennomføre dette i Østensjøvann. 	KB

		<ul style="list-style-type: none"> Eva Leu fra PEACE-prosjektet holdt innlegg på møtet. Resultater fra Årungen og Gjersjøen: Artssammensetning av planteplankton blir påvirket når de utsettes for miljøgifter. Presentasjonen sendes gruppen. Fagrådet: Modellering av Oslofjorden (utføres av NIVA) har fått forlenget frist. Høstmøte/ekstraordinært årsmøte 05.12.2019. Lekkasje fra Follobanen ved Sloraveien, Langhus. Løst ved å lede vannet inn på avløpsnettet. Utslippstillatelse Follobanen: PURA mener det er uheldig at konsesjonsgrensen for suspendert stoff ble endret fra 50 til 100 mg/l. TMW: Denne grensen er mer i tråd med lignende krav andre steder. Representasjon i gruppen fra Nordre Follo: Knut sitter videre som leder, Grethe Arnestad sitter for Nordre Follo. Randi Aamodt sitter videre i ett år, så vurderes det om hun går ut eller sitter videre. <p><i>Tas til orientering</i></p>	
8	Status for prosjekter i temagruppene	<p><u>Skibekken/Finstadbekken, utbedring/sikring:</u> Ref. redegjørelse under temagruppe Landbruk – utarbeidelse av skjøtselsplan blir neste aktivitet. Befaring til våren for å bestemme eventuelle utbedringer av skader. Videre arbeid i Skuterudbekken/Grytelandsbekken. Involvere Ås kommune.</p> <p><u>Septik fra fritidsbåter – forbud mot utslipp:</u> Ås kommune ved Lars Buhler utarbeidet et mulighetsstudie for etablering av mottaksanlegg i Bunnebotn. Saken behandlet i Ås, sammen med forskriften. Enstemmig vedtak i kommunestyret 04.09.2019 om at et mottaksanlegg for båtseptik skal etableres i Bunnebotn, ved Nesset. Forskriften skal gjelde fra 01.01.2020. Trine Christensen har informert om at Jan Fredrik Aarseth skal drive prosjektet med å etablere anlegget.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	<p>LMJ, AB</p> <p>AB</p> <p>JFA</p>
9	Møte i styringsgruppen 24.10.2019	<p>Agenda er sendt ut til styringsgruppen. Anita orienterte om denne og ba om innspill hun kunne ta med til møtet. Det kom ingen suppleringer til agendaen.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	AB
10	Runde rundt bordet – evaluering av møtet	<p>Mye nyttig informasjon, et møte man lærer mye av å delta på, gode diskusjoner. Bra å bli oppdatert. Mange redegjørelser fra vannområdeleder, men klart og greit. Et godt ledet møte.</p>	alle
11	Neste møte	<p>10.12.2019 kl. 09.00 – 12.30, samme sted: Store salong, Ås kulturhus.</p>	alle